

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा -दिसम्बर, २०१८

कक्षा -आचार्यप्रथमवर्षम् (SEM-1)	प्रश्नपत्रम् - ४	गुणाः - ७०
विषयः - वेदः	(C.C.- 4.1.3. Old & New)	
दिनाङ्कः - १८/१२/२०१८	कात्यायनश्रौतसूत्रम् “प्रथमोऽध्यायः”	समयः -२.०० तः ०५.००

प्रथमान्वितिः

प्रश्नः १ निम्नलिखितसूत्रयोः कस्यचिदेकस्य व्याख्या कार्या । (५)

(१) ननियम-निमिताग्निहोत्र-दर्शपूर्णमास-दाक्षायणाग्रयणपशुषु प्रवृत्तेः ॥

(२) कुशमुष्टिं सव्यावृतं वत्सजानुं, त्रिवृत्तं, मूतकार्यं वा ॥

प्रश्नः २ एकस्याः कण्डिकायाः सारांशं ग्रन्थोक्तरीत्या लिखत । (१०)

(क) कात्यायनश्रौतसूत्रवृत्तौ प्रथमाध्याये अधिकारनिरूपणीयायाः प्रथमा कण्डिकायाः

सारवृत्तान्तं लिखतु ।

(ख) कात्यायनश्रौतसूत्रे प्रथमपरिभाषाध्याये साङ्गयज्ञस्य रूपादिकं निरूप्य द्वितीया

कण्डिकायाः वृत्तान्तं वर्णयतु ।

द्वितीयान्वितिः

प्रश्नः ३ कस्यचिदेकस्य सूत्रविधानस्य व्याख्या कार्या । (५)

(१) अर्थ-द्रव्यविरोधेऽर्थ सामान्यं तत्परत्वात् ।

(२) तुल्यसमवाये सामान्यपूर्वमानुपूर्व्ययोगात् ।

प्रश्नः ४ कस्याचिदेकस्याः कण्डिकायाः वर्णनं करोतु । (१०)

(१) कातीयश्रौतसूत्रे प्रथमाध्यायस्य पञ्चम्याः कण्डिकायाः वर्णनं कुरुत ।

(२) कातीयश्रौतसूत्रे प्रथमाध्यायस्य षष्ठीकण्डिकायाः वर्णनं क्रियताम् ।

तृतीयान्वितिः

प्रश्नः ५ कस्यचिदेकस्य सूत्रस्य व्याख्या कार्या । (५)

(१) अहर्गणे सुब्रह्मण्यायाः सर्वोपलक्षणं प्रकृतिवत् ।

(२) स्वप्न-नदीतरणाववर्षणामेध्यदर्शनप्रयाणेषु तु सकृत् काल-द्रव्यै-कार्थत्वात् ॥

प्रश्नः ६ कस्याचिदेकस्याः कण्डिकायाः वर्णनं करोतु । (१०)

(१) कात्यायनश्रौतसूत्रवृत्तौ प्रथमे परिभाषाध्याये सप्तमीकण्डिकायाः वर्णनम् ।

(२) कात्यायनश्रौतसूत्रवृत्तौ स्थितायाः अष्टम्याः कण्डिकायाः वर्णनं क्रियताम् ।

चतुर्थान्वितिः

- प्रश्नः ७ कस्यचिदेकस्य सूत्रविधानस्य व्याख्या कार्या । (५)
- (१) मध्यात् पूर्वार्द्धाच्चासम्भिन्दन्द्गुष्ठपर्वमात्रमवदानम् ॥
- (२) वर्तमानापदेशा, चोदनाशब्दाच्छ्रुत्यर्थाभावा तत्रैव चैतिवचनान्निर्देशात्कर्मचोदकः ॥
- प्रश्नः ८ निम्नाङ्कितविधानस्य वर्णनं करोतु । (१०)
- (१) हविषञ्चोदनायां ब्रीहियवान्यत्तरोपादानम् ।
- (२) अग्नीदग्निन्विहरेत्यादीनां संयोधनार्थानां मन्त्रत्वम् ।
- प्रश्नः ९ अधोनिर्दिष्टेषु दशप्रश्नाः समाधेयाः । (१०)
- (१) दशपूर्णमासाभ्यां यजेत , “तेन किं फलमश्नुते ?”
- (२) वसन्ते कः वर्णः अग्नीनादधीत ?
- (३) यज्ञाधिकारे कति वर्णाः अधिकृताः, के च ते ?
- (४) अधिकारनिरूपणं कस्यां कण्डिकायां आयाति ?
- (५) ऋत्विक्कर्मणि कतमो वर्णोऽधिकृतः ?
- (६) सामयागे पयोव्रतं कस्य वर्णस्य कृते निहितोऽस्ति ?
- (७) राजन्यशब्दस्य कोऽर्थः ?
- (८) वत्सापाकरणाय कस्य वृक्षस्य शाखाच्छेदनं विहितम् ?
- (९) ग्रहान्तरं केन हस्तेन ग्रहीतव्यम् ?
- (१०) प्रथमाध्याये श्रौतसूत्रस्य प्रथमकण्डिकायाः किमस्ति प्रथमसूत्रम् ?
- (११) अग्न्यन्वाधानं कृत्वा यः प्रतिपदियागः कियने स यागे, कः यागः भवति ?
- (१२) पौर्णमास्यामन्वाधाय प्रतिपदिक्रियमाणो यागः किं उच्यते ?
- (१३) ग्रहः कः भवति ?
- (१४) त्याग नाम किम् ?
- (१५) दानवाचनवरणं ऋत्विग्वरणादिव्रतं प्रमाणं आदि कर्तृत्वम् । ऋत्विज् किं करोति ?

--००--